

Verksamhetsberättelse 2019

Bild och form

Förord

Den regionala bild- och formverksamheten drivs i förvaltning av Region Västmanland. Verksamheten verkar för att utveckla och stärka konstlivet i regionen. Verksamheten arbetar strategiskt med att främja kommunernas, civilsamhällets och kulturskaparnas samarbete för ökad kompetens och kvalitet.

Innehåll

1	Inledning.....	5
1.1	Vision: Livskraft för framtiden	5
1.2	Värdegrund	5
2	Förutsättningar	5
2.1	Nationella kulturpolitiska utgångspunkter	5
3	Uppdrag.....	6
4	Personal.....	6
5	Utvecklingsområden	6
5.1	Stärka infrastrukturen och kompetensen för bild och form i regionen.....	6
5.2	I samverkan med fler aktörer i länet skapa ett regionalt resurscentrum för konst förankrad i en förstudie.	8
5.3	Kartläggning och inventering av kulturskapares förutsättningar och arbetsvillkor i Västmanland.	9
6	Projekt “Ett kulturliv för alla konst”	10

1 Inledning

All verksamhet ska utgå ifrån regionens vision och värdegrund.

1.1 Vision: Livskraft för framtiden

"Vi växer hållbart och sätter hälsan främst. Vi skapar möjligheter och modiga lösningar. Vi ger förutsättningar för utveckling i en levande demokrati. Tillsammans bryter vi ny mark och förflyttar gränser. I det vardagliga och i det övergripande. I det som är nära och det som är långsiktigt. Vi är mitt i livet och samhället, och gör skillnad varje dag. Vi är livskraft för framtiden. Vi är Västmanland. "

1.2 Värdegrund

"Region Västmanland ska alltid utgå från att alla människor är lika värda och ska bemötas med respekt. Alla människor ska ges förutsättningar för god livskvalitet. En viktig faktor för livskvalitet är samverkan mellan alla involverade parter. Regionen ska hushålla med de gemensamma resurserna och fördela dessa efter behov."

2 Förutsättningar

Region Västmanland ska skapa förutsättningar för att invånarna i hela länet ska ges tillgång till ett rikt och varierat kulturutbud som präglas av mångfald, kvalitet och delaktighet.

Samverkan är grundläggande för att kulturlivet ska utvecklas i länet, detta sker mellan regionen, kommunerna, civilsamhället och kulturskapare.

Sedan 2012 har Västmanlands regionala kulturplan varit utgångspunkten för det kulturpolitiska arbetet i Västmanland.

2.1 Nationella kulturpolitiska utgångspunkter

Enligt riksdagsbeslut är inriktningen av kulturpolitiken¹:

"Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas

¹ Prop. 2009/10:3. Tid för kultur. Regeringens proposition

- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.”

3 Uppdrag

Uppdraget för Kulturutveckling är att genom samverkan och förankring med kommuner och andra aktörer bidra till utveckling av kulturpolitiskt prioriterade områden utifrån den regionala kulturplanen.

4 Personal

- Kulturutvecklare konst, Maria Lindgren, omfattning 100%. Studieledig från september 2018-dec 2019.
- Vikarie kulturutvecklare Konst, Karin Maingourd, omfattning 100% från september 2018-dec 2019.

5 Utvecklingsområden

De utvecklingsområden som anges är i linje med aktuell regional kulturplan som gäller 2019-2022.

- **Stärka infrastrukturen och kompetensen för bild och form i regionen.**
- **I samverkan med fler aktörer i länet skapa ett regionalt resurscentrum för konst förankrad i en förstudie.**
- **Kartläggning och inventering av kulturskapares förutsättningar och arbetsvillkor i Västmanland.**
- **Utveckla samverkan genom Ett Kulturliv för alla – Konst (EKFA).**

5.1 Stärka infrastrukturen och kompetensen för bild och form i regionen.

Samverkansparter

Västmanlands samtliga tio kommuner och verksamma konstnärer i regionen. Aguélimuséet i Sala, Västerås Konstmuseum, regionalt nätverk för konstansvariga, Konstfrämjandet Västmanland, utställningsarrangörer, regional utvecklare för kulturskolorna och nätverket med kulturskolerektorer, interregionalt nätverk med konstpedagoger och konstkonsulenter i Region Västmanland, Region Sörmland, Region Uppsala, Region Gävleborg och Region Örebro län. IASPIIS – Konstnärsnämnden. Kontakter med resurscentrum inom bild och form i Region

Halland, Region Skåne och Resurscentrum för konst i Norrbotten. Statens Konstråd och Riksförbundet för Sveriges konstföreningar ingår som samverkanspartner i samband med Konstdygnet. Tjänstepersoner inom andra verksamhetsområden inom Region Västmanland bland annat turism, miljö, näringsliv och folkhälsa samt Länsstyrelsen.

Aktiviteter

Inom Region Västmanland finns en efterfrågan att utveckla det konstpedagogiska Skolarbetet. Fortsatt arbete med det redan påbörjade utvecklingsarbetet där kulturaktörer inom bild och form i större utsträckning bör finnas representerade. Det avser till exempel kommunernas utbud av aktiviteter inom skapande skola och kulturgarantin relaterat till elever i grundskolan. Det innebär även ett utvecklingsarbete av utbudet på fritiden bland annat i samverkan med regional kulturskoleutvecklare.

Interregionalt samarbete kring Konstdygnet och ett konstpedagogiskt symposium. Konstdygnet är en interregional konferens och ett tillfälle för verksamma inom bild- och formområdet att delta och knyta kontakter samt att få inspiration och omvärldsbevakning i samband med bland annat föreläsningar och workshops. 2019 är Region Uppsala värd för konferensen som arrangeras på Psykiatrins hus och Humanistiska teatern i Uppsala. Den interregionala samverkan kommer även att omfatta ett regelbundet erfarenhetsutbyte med närliggande regioner som har pågående projekt med regionalt utvecklingsbidrag från Kulturrådet.

På ett nationellt plan har kulturutvecklaren haft kontakt med några regioner i landet där det finns en etablerad och utvecklad samverkan kring bild och form som kulturområde. Syftet är att få ökad kunskap för att stärka infrastrukturen i Västmanland. Kulturutvecklaren ingår i arbetsgruppen för konstnärers villkor.

I samband med planerade konstnårsresidens i Västmanland under 2019 kommer kulturutvecklaren i samarbete med Konstfrämjandet Västmanland att fortsätta på etablerad kontakt med IASPIS för att undersöka möjligheter till samverkan kring internationell samverkan och kulturutbyte. IASPIS är Konstnärsnämndens internationella program för bild- och formkonstnärer.

Aktiviteter som ökar samverkan med andra verksamhetsområden bland annat näringsliv, samhällsplanering och folkhälsa kommer att genomföras under tiden för verksamhetsplanen.

Utfall

Externa konstpedagoger har anlitats i många av delprojekten inom Ett Kulturliv för alla konst och i 9 av 10 delprojekt har konstpedagogiska aktiviteter för barn och unga funnits med.

Ett konstpedagogiskt symposium genomfördes i maj på Sörmlands museum i samarbete med Region Uppsala, Region Örebro län och Region Sörmland. I

programmet fanns exempel på konstpedagogiska projekt från respektive region där Region Västmanland representerades av Ruben Wätte med Dungen, en del av "Ballongen – lek på riktigt" ett samarbete mellan Västerås Konstmuseum och Konstfrämjandet Västmanland.

Konstdygnet 2019 genomfördes 14-15 november i Uppsala på Psykiatrins hus och Humanistiska teatern med tema på konstnärers villkor och konst i vården. Ca 100 deltagare från hela landet. Representant från Kulturdepartementet medverkade i panel om det fortsatta arbetet med utredningen "Konstnär -oavsett villkor?"

Ansökan gjord om samverkan med IASPIS kring delprojekt inom kommande EKFA-år.

Gästföreläsning med Tim Eastop från Canal River & Trust om hur konst kan utveckla och berika kulturarvsmiljöer och naturområden den 15/5.

Två ansökningar till Konstnärsnämndens Kulturbrygga gjorda men fick avslag.

Kulturlabbet en ny mötesplats för professionellt verksamma kulturskapare på temat Intermedialitet är skapat tillsammans med kulturutvecklare inom film och litteratur och tar plats på Läns museet. Fyra tillfällen genomförda under hösten varav ett var på stadsbiblioteket i Västerås.

Ett nytt mittregionsnätverk bestående av konstkonsulenter från Region Västmanland, Region Uppsala, Region Dalarna, Region Örebro län, Region Gävleborg, Region Sörmland och Region Värmland är etablerat kring tätare samverkan inom konstfrågor.

Genom det nationella nätverket för konstkonsulenter har vi tillsammans med Konstnärsnämnden och Statens Konstråd kunnat genomföra en enkät kring offentlig konst och 1% regeln som publiceras 2020. Tillsammans med Konstnärsnämnden och IASPIS har konstkonsulenter nationellt medverkat i ett nätverk för konstnärliga residens som är ett viktigt forum för att dela med sig av erfarenheter specifikt när det kommer till glesbygdsområden utan starka konstinstitutioner.

5.2 I samverkan med fler aktörer i länet skapa ett regionalt resurscentrum för konst förankrad i en förstudie.

Samverkansparter

Konstaktörer som Aguélimuséet, Nätverket för konstnärer Västerås, KRO Västerås, Konstfrämjandet Västmanland, Västerås konsthall, Västerås Konstmuseum, Grafikverkstan Godsmagasinet, Galleri Astley, Linda Wallenberg konst, KKV Västerås, Art Mobile, Galleri Lövåsen, Galleri Wission. Regionala företrädare för områdena teater, hemslojd, film, litteratur.

Aktiviteter

På samma sätt som det har etablerats ett nätverk för tjänstepersoner inom konst finns ett motsvarande behov att utveckla arenor för länets professionella kulturskapare, beställare och övriga aktörer inom bild- och formområdet. Det behöver skapas förutsättningar för att kunna samverka. Under planperioden är målet att utarbeta långsiktiga strukturer för samverkan för att nå gemensamma mål och för att stärka infrastrukturen och kompetensen kring bild- och formområdet.

Ett *Resurscentrum för konst* kan bistå med kompetens för såväl uppdragsgivare, offentliga och även privata, som uppdragstagare, kulturskapare som arbetar med visuella medier och offentliga gestaltningar. I form av workshop, seminarier och korta kurser kan Resurscentrum bistå hela den konstnärliga processen från idéstadium och konstprogram hos beställaren till genomförande och förvaltning av konsten i hela länet.

Utfall

Möte om vad regionalt resurscentrum kan vara med representanter från regionala aktörer inom bild och form, teater och film den 19/6.

Nätverksträff för regionala konstaktörer genomfört 4 december med 10 medverkande parter. Startpunkt för planerat återkommande möten och diskussioner kring konstaktörers behov och villkor.

Kulturlabbet en ny mötesplats för professionellt verksam kulturskapare på temat Intermedialitet är skapat tillsammans med kulturutvecklare inom film och litteratur och tar plats på Länsmuseum. Fyra tillfällen genomförda under hösten varav ett var på stadsbiblioteket i Västerås.

5.3 Kartläggning och inventering av kulturskapares förutsättningar och arbetsvillkor i Västmanland.

Samverkansparter

Konstaktörer som Nätverket för konstnärer Västerås, KRO Västerås, Konstfrämjandet Västmanland, Västerås konsthall, Västerås Konstmuseum, Grafikverkstan Godsmagasinet, Galleri Astley, Linda Wallenberg konst, KKV Västerås, Art Mobile, Stenhuset, Galleri Norberg, Aguélimuséet.

Aktiviteter

Förbättra villkoren för konstnärer i Västmanland. Stärka bild och formområdet regionalt och få en helhetlig översikt genom att kartlägga länets professionellt verksam konstnärer, aktörer och platser för konst. Fortsätta påbörjade kontakter med KRO och KRO Västerås och verka för att i samarbete med Konstfrämjandet Västmanland göra undersökningen. Skapa nya platser och samarbetsytor för konst och konstaktörer.

Undersöka och stärka kompetensen kring kulturskapare och kreativa näringar.

Utfall

Kulturlabbet en ny mötesplats för professionellt verksamma kulturskapare är etablerat på temat Intermedialitet är skapat tillsammans med kulturutvecklare inom film och litteratur och tar plats på Läns museet. Fyra tillfällen genomförda under hösten varav ett var på stadsbiblioteket i Västerås.

Studiebesök och kontakter med Art Inside Out /Region Halland samt Resurscentrum för konst i Norrbotten. Studiebesök och enskilt möte med Region Skånes konstkonsulenter kring regionalt utvecklingsarbete för konstområdet i allmänhet och i synnerhet Regionsamverkan Sydsverige.

Ett regionalt nätverk av konstaktörer har bildats för fortsatt stärkande av konstens ekosystem i Västmanland. Det är ett forum för att gemensamt diskutera utmaningar och villkor för konsten och konstnärer i vår region. Det är en grundsten för att kunna arbeta vidare med kartläggning av konstnärer i länet.

6 Projekt "Ett kulturliv för alla konst"

Samverkansparter:

Lokala arbetsgrupper i samtliga kommuner i Västmanland, kommunala och regionala politiker inom verksamheter som omfattas av projektet, Konstfrämjandet Västmanland, Regional kulturskoleutvecklare, Läns museet, Västerås Konstmuseum, Kulturrådet, professionella utövare inom bild- och formområdet.

Aktivitet:

De aktiviteter som sker löpande under verksamhetsplanens tidsram är att planering, genomförande samt utvärdering av aktiviteter kommer att ske. Minst fyra möten med nätverket för kommunernas lokala projektledare kommer att genomföras varje år. Efter varje projektår genomförs ett inspirationseminarium för att dela med sig av sina erfarenheter i kombination med aktuell extern föreläsare som bjuds in. Vid den här aktiviteten kan samtliga intressenter bjudas in för att få ökad kännedom om projektet.

Tillgänglighet är en återkommande gemensam fråga vid nätverksmöten och vi kommer bland annat att planera in syntolkad visning vid några av aktiviteterna som genomförs inom projektet i kommunerna.

Parallellt med projektets genomförandefas kommer projektledningen att utarbeta strategier för att uppnå långsiktighet efter projektavslut.

Under projektperioden sker löpande redovisningar och ansökningar till Kulturrådet. Projektet kommer att avslutas hösten 2020 med ett avslutningsseminarium och en slutrapport.

Mål:

- Uppfylla projektplanens projekt- och effektmål
- Utveckla arbetet med tillgänglighet och mångfald
- Utveckla samverkan med andra kulturområden inom enheten

Utfall:

Arbetet pågår i alla kommuner men tar olika lång tid att genomföra. Fortsatt fokus under 2019 har varit att förbättra förutsättningar för de kommuner som har svårt att arbeta vidare samt att ta höjd i det konstnärliga utförandet i de lokala projekten. Samverkansformer är etablerade men behöver utvecklas och förbättras. Det finns en stark lokal förankring i samtliga kommuner och nya satsningar och konstinslag har skapats men utveckling och förändringsarbete behöver underhållas.

Under året har samtliga kommuner genomfört lokala konstprojekt vilket innefattade femton individuella temporära konstprojekt genomförts i tio kommuner. Platser som fritidsgårdar, bygdegårdar, vävstugor, bibliotek, lador, folkets hus och parker har använts som utställningsytor eller involverats i arbetet.

Hela arbetet genomsyras av att nå ut till så många grupper i samhället som möjligt både vad gäller deltagande, publik och utövare. Barn och unga har varit prioriterad målgrupp likväl som äldre och nyanlända som led i integrationsarbete mellan generationer och personer med olika språkliga eller kulturella bakgrunder. Ekfa genomförs med Folkrörelsernas Konstfrämjande - en ideell organisation som ständigt strävar efter jämställdhets- och mångfaldsperspektiv i rekrytering av medarbetare.

Inom kulturutvecklarenheten har samverkansgrupper startat där vi enklare kan arbeta för att nå gemensamma mål. Vi arbetar till stor del mot samma publik och ansvariga i kommunerna. Enheten delar kontakter och genomför konferenser, evenemang och seminarier med stöd av varandra. Inom bild och formområdet pågår tillsammans med ansvariga för film respektive barn och unga ett utvecklingsarbete kring kulturskolans arbete.